

ساختار کتاب

کتاب شب امتحان **مطالعات اجتماعی نهم** از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

۱- **آزمون‌های نوبت اول:** آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:
الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را بر اساس فصل و درس طبقه‌بندی کرده‌ایم؛ بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر فصل از درس‌نامه، تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند.
ب) آزمون‌های طبقه‌بندی نشده: آزمون‌های شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمون‌های شما خواهد گرفت.
۲- آزمون‌های نوبت دوم: آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان پایان سال طرح شده‌اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ را که برای نوبت دوم طرح شده‌اند هم طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر فصل، تعدادی سؤال مرتبط با آن فصل را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره دارند؛ در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی نشده: آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۱ را طبقه‌بندی به درس نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال معلمان مواجه خواهید شد.

۳- **پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها:** در پاسخ تشریحی آزمون‌ها، همه آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم.

۴- **درس‌نامه کامل شب امتحانی:** در این قسمت، همه آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان مطالعات اجتماعی نیاز دارید، تنها در ۱۹ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!

یک راهکار: موقع امتحان‌های نوبت اول می‌توانید از سؤال‌های فصل‌های ۱ تا ۶ آزمون‌های ۵ تا ۸ هم استفاده کنید!

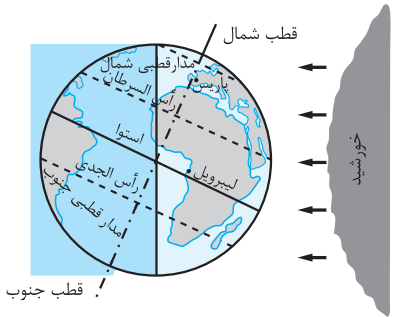
فهرست

شماره صفحات	نوبت	آزمون	پاسخ‌نامه
۳۶	اول	۳	آزمون شماره ۱ (طبقه‌بندی شده)
۳۶	اول	۵	آزمون شماره ۲ (طبقه‌بندی شده)
۳۷	اول	۷	آزمون شماره ۳ (طبقه‌بندی نشده)
۳۷	اول	۹	آزمون شماره ۴ (طبقه‌بندی نشده)
۳۸	دوم	۱۱	آزمون شماره ۵ (خردادِ خراسان رضوی)
۳۸	دوم	۱۵	آزمون شماره ۶ (خردادِ البرز)
۳۹	دوم	۱۸	آزمون شماره ۷ (خردادِ گیلان)
۴۰	دوم	۲۲	آزمون شماره ۸ (خردادِ یزد)
۴۱	دوم	۲۵	آزمون شماره ۹ (خردادِ شهر تهران)
۴۲	دوم	۲۸	آزمون شماره ۱۰ (خردادِ اصفهان)
۴۳	دوم	۳۳	آزمون شماره ۱۱ (خردادِ فارس)
۴۵			درس‌نامه توپ برای شب امتحان

بازمبندی درس

مطالعات اجتماعی نهم

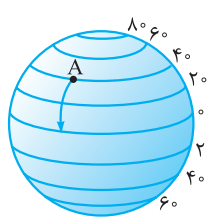
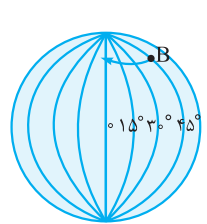
شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم
فصل اول	۳/۵ نمره	انتخابی از دو فصل توسط دانش‌آموز (هر فصل ۲/۵ نمره)
فصل دوم	۳/۵ نمره	
فصل سوم	۳/۵ نمره	
فصل چهارم	۳/۵ نمره	
فصل پنجم	۳ نمره	
فصل ششم	۳ نمره	
فصل هفتم	-	۲/۵
فصل هشتم	-	۲/۵
فصل نهم	-	۲/۵
فصل دهم	-	۲/۵
فصل یازدهم	-	۲/۵
فصل دوازدهم	-	۲/۵
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره

مطالعات اجتماعی	نوبت اول	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	kheilisabz.com	نمره
ردیف	آزمون شماره ۱			نمره
فصل اول				
۱	گزینه‌های مربوط به هم را به یکدیگر وصل کنید. (در گزینه‌های سمت چپ یک مورد اضافه است).	الف) مدار	ب) نصف‌النهار	۰/۵ (درس ۱)
	۱- نیم‌دایره‌های فرضی که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده است.	•	•	
	۲- دایره‌های فرضی که موازی با خط استوا هستند.	•	•	
	۳- دایره‌های فرضی که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده است.	•	•	
۲	مکان دقیق قرارگرفتن یک پدیده روی کره زمین را چه می‌نامند؟	۰/۵ (درس ۱)		
۳	درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید.	۰/۷۵ (درس ۱)		
	الف) همه سیاره‌های خورشیدی، قمرهایی دارند که به دور این سیاره‌ها می‌گردند.	☐ درست	☐ نادرست	
	ب) سومین سیاره منظومه خورشیدی، مشتری است.	☐ درست	☐ نادرست	
	پ) سیاره‌های درونی منظومه شمسی، سطحی جامد دارند.	☐ درست	☐ نادرست	
۴	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۰/۲۵ (درس ۲)		
	مدت زمان واقعی یک دور گردش کامل زمین به گرد خورشید چه قدر است؟			
	☐ ۱) ۳۶۶ روز	☐ ۲) ۳۶۵ روز و ۶ ساعت	☐ ۳) ۳۶۵ روز	☐ ۴) ۳۶۶ روز و ۶ ساعت
۵	یک مورد از نتایج حرکت وضعی و یک مورد از نتایج حرکت انتقالی زمین را بنویسید.	۰/۵ (درس ۲)		
۶	با توجه به تصویر زیر، در نیم‌کره شمالی کدام انقلاب رخ می‌دهد؟	۰/۵ (درس ۲)		
				
۷	جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.	۰/۵ (درس ۲)		
	هر قاچ درجه است و یک نصف‌النهار دارد.			
فصل دوم				
۸	گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۰/۲۵ (درس ۳)		
	گازهایی که دور تا دور کره زمین را فرا گرفته‌اند، کدام یک از محیط‌های کره زمین را می‌سازند؟			
	☐ ۱) لیتوسفر	☐ ۲) اتمسفر	☐ ۳) هیدروسفر	☐ ۴) بیوسفر
۹	افراد زیادی به قله اورست صعود کرده‌اند اما تعداد افرادی که به عمق گودال ماریانا (عمیق‌ترین نقطه آب‌های جهان) رفته‌اند، بسیار کم است. چرا؟ (دو دلیل بنویسید).	۱ (درس ۴)		
	۱-	۲-		
۱۰	سه فعالیت انسان که بر تغییر شکل ناهمواری‌های زمین تأثیرگذار است را بنویسید.	۱/۵ (درس ۳)		
	۱-	۲-	۳-	
۱۱	دو پیامد ناخوشایند گرم‌شدن کره زمین را بنویسید.	۱ (درس ۴)		
	۱-	۲-		

مطالعات اجتماعی	نوبت اول	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	kheilisabz.com	شماره
آزمون شماره ۱		پایه نهم متوسطه اول		
ردیف				
فصل سوم				
۱۲	درست یا نادرست بودن جمله زیر را مشخص کنید. با تغییر دما و بارش از یک ناحیه به ناحیه دیگر، پوشش گیاهی تغییر نمی‌کند.	درست ☐	نادرست ☐	۰/۲۵ (درس ۵)
۱۳	هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام زیست‌بوم می‌باشد؛ با خط به هم وصل کنید. (در موارد سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) گسترده‌ترین زیست‌بوم ب) از نظر تنوع جانوری بسیار غنی است. پ) بیشترین تنوع زیستی جهان را دارد. ت) پوشش گیاهی آن خزه و گل‌سنگ است. ● ساوان ● توندرا ● بیابان ● تایگا ● جنگل‌های بارانی استوایی			۲ (درس ۵)
۱۴	۲ مورد از عواملی که موجب تخریب زیستگاه‌ها می‌شود را نام ببرید.			۱ (درس ۶)
فصل چهارم				
۱۵	مهاجرت اجباری را تعریف کنید و یک مثال بزنید.			۲ (درس ۷)
۱۶	علل خارجی جدی که باعث نابرابری در جهان شده را بنویسید.			۱/۵ (درس ۸)
فصل پنجم				
۱۷	گزینه صحیح را انتخاب کنید. رسمی کردن مذهب شیعه از اقدامات کدام پادشاه صفوی است؟ □ (۱) شاه‌عباس □ (۲) شاه‌طهماسب □ (۳) شاه‌اسماعیل □ (۴) شاه‌سلطان حسین			۰/۲۵ (درس ۹)
۱۸	من کیستم؟ (.....) نخست به کمک نیروی نظامی قزلباش، برخی حکومت‌های محلی شمال غرب را شکست دادم و پس از تسلط یافتن بر شهر تبریز و تاج‌گذاری در این شهر، حاکمان مناطق مختلف را یکی پس از دیگری از میان برداشتم و با شکست از بکان بر سراسر ایران مسلط شدم، در نتیجه موفقیت‌های سیاسی و نظامی‌ام، قلمرو حکومتم به حدود قلمرو ساسانیان رسید و ...			۰/۵ (درس ۹)
۱۹	گزینه صحیح را انتخاب کنید. کدام گزینه زیر، به عنوان «پنجمین پادشاه صفوی» محسوب می‌شود؟ □ (۱) شاه‌عباس دوم □ (۲) شاه‌سلیمان □ (۳) شاه‌عباس اول □ (۴) شاه‌صفی			۰/۲۵ (درس ۹)
۲۰	دو مورد از عوامل رونق تجارت در دوره صفوی را بنویسید.			۱ (درس ۱۰)
۲۱	دو مورد از جشن‌ها و آیین‌هایی که در دوره صفوی مورد توجه قرار گرفت را بنویسید.			۱ (درس ۱۰)
فصل ششم				
۲۲	جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. آرامش و آسایش گذرا عبارت مناسبی برای سلسله است.			۰/۵ (درس ۱۱)
۲۳	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) کریم‌خان زند به جای عنوان شاه چه لقبی را برای خود برگزید؟ ب) براساس کدام قرارداد در زمان فتحعلی‌شاه، ایران از حق کشتی‌جنگی در دریای مازندران محروم گردید؟ پ) نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی چه بود؟			۱/۵ (درس ۱۱ و ۱۲)
۲۴	چرا امیر کبیر مدرسه دارالفنون را تأسیس کرد؟			۱ (درس ۱۲)
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید		

مطالعات اجتماعی	نوبت دوم: خرداد شهر تهران	مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	kheilisabz.com
ردیف	آزمون شماره ۹		
نمره	پایه نهم متوسطه اول		
بخش اجباری: دانش آموز عزیز، لطفاً به همه سؤالات از ۱ تا ۱۶ که شامل فصل هفتم تا دوازدهم است، به طور کامل پاسخ دهید.			
فصل هفتم			
۱	کدام یک از موارد زیر از نتایج کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ است؟	۱ ☐ سرنگونی احمدشاه	۲ ☐ روی کار آمدن رضاشاه
۱	۳ ☐ سرنگونی دولت مصدق	۴ ☐ روی کار آمدن محمدرضاشاه	
۲	هر یک از موارد زیر توسط کدام شاه قاجار روی داده است؟ (چورکردنی)	الف) مظفرالدین شاه	ب) محمدعلی شاه قاجار
۱	۱) به توپ بستن مجلس	۲) امضای فرمان مشروطه	۳) تأییدنکردن قرارداد ۱۹۱۹
۳	طبق قرارداد ۱۹۰۷، انگلستان و روسیه، ایران را میان خود تقسیم کردند؛ هدف این دو کشور استعمارگر از این اقدام چه بود؟	فصل هشتم	
۴	درست یا نادرست بودن جمله زیر را مشخص کنید.	علت قیام ۱۹ دی ماه مردم قم، اعتراض به توهین به امام در روزنامه اطلاعات بود.	
۱	آمریکا، دولت ایران را مجبور به قبول کاپیتولاسیون در دوره سلطنت محمدرضاشاه کرد.	☐ درست	☐ نادرست
۵	الف) طبق این لایحه چه امتیازی به مأموران نظامی آمریکا داده شد؟	ب) چرا رژیم پهلوی پس از سخنرانی اعتراض آمیز امام نسبت به این لایحه، ایشان را تبعید کرد؟	
۶	گروه‌های ضدانقلاب داخلی با حمایت دشمنان خارجی، علیه انقلاب و مردم، چه اقداماتی انجام دادند؟ (یک مورد)	فصل نهم	
۷	درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید.	الف) زبان گفتاری و نوشتاری ما، نقش هنجاری دارند.	
۱	ب) فرهنگ، نقش مهمی در افزایش بهره‌وری یک جامعه دارد.	☐ درست	☐ نادرست
۸	شما به عنوان یک دانش آموز پایه نهم، دارای مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و خصوصیات اخلاقی و جسمانی هستید.	الف) یک ویژگی هویتی متغیر خود را بنویسید.	
۱	ب) یک ویژگی از هویت فردی - اخلاقی و روانی خود را بنویسید.	شما به عنوان یک نوجوان ایرانی در سال ۱۴۰۰ می‌توانید در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کنید. شما بعد از انجام تحقیقات لازم و توجه به برنامه‌های ارائه شده نامزدهای انتخاباتی، بهترین گزینه از نظر خودتان را انتخاب نموده و در روز رأی‌گیری به نامزد منتخب خود رأی می‌دهید. شما می‌دانید اگر نامزد منتخب شما اکثریت آرا را نیاورد با احترام به رأی اکثریت مردم ایران، رئیس‌جمهور منتخب را پذیرفته و در جهت آبادی و پیشرفت ایران عزیز در هر جایگاهی که هستید نهایت تلاش خود را می‌کنید. با توجه به متن فوق یک هنجار و یک ارزش مشخص کنید.	
فصل دهم			
۱۰	جدول زیر را کامل کنید.	الف) اطاعت از والدین تنها در صورتی جایز نیست که به و نافرمانی از خدا دستور دهند.	
۱	ب) یکی از مهم‌ترین اهداف ازدواج، برقراری و محبت بین زن و مرد است.	پ) بسیاری از مشکلات در خانواده با ارتباط و قابل حل شدن هستند.	
۱	گ	الف	
۱	آ	ب	
۱	گ	پ	

مطالعات اجتماعی	نوبت دوم: خرداد شهر تهران	مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	kheilisabz.com	شماره
ردیف	آزمون شماره ۹			نمره
۱۱	در بعضی مواقع والدین و فرزندان نوجوانشان انتظارات یکدیگر را برآورده نمی‌کنند. شما چه پیشنهادی برای رفع این مشکل دارید؟ (یک مورد)			۱
۱۲	<p>فصل یازدهم</p> <p>نمودار زیر را کامل کنید.</p> <p>مهم‌ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی ایران</p> <p>سیمت ← [] ← بر پایه []</p> <p>مهم‌ترین وظایف</p> <p>[]</p> <p>[]</p> <p>[]</p>			۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۱۳	به عنوان یک شهروند ایرانی یک مورد از حقوق و یک مورد از تکالیف خود را بنویسید.			۱
۱۴	<p>فصل دوازدهم</p> <p>کدام یک از موارد زیر نشانه داشتن تفکر بهره‌وری در محیط مدرسه است؟</p> <p>☐ (۱) نقاشی و کنده‌کاری بر روی میز و نیمکت‌های کلاس</p> <p>☐ (۲) روشن گذاشتن چراغ‌های کلاس در زنگ‌های تفریح</p> <p>☐ (۳) روشن ماندن وسایل سرمایشی، خارج از ساعات آموزشی</p> <p>☐ (۴) بستن کامل و درست شیرهای آب‌خوری بعد از استفاده</p>			۰/۵
۱۵	<p>هدف از تولید از دیدگاه اسلام چیست؟</p> <p>☐ (۱) کسب سود بیشتر</p> <p>☐ (۲) بهره‌وری از طبیعت</p> <p>☐ (۳) رفع نیازهای ضروری</p> <p>☐ (۴) افزایش سرمایه و ثروت</p>			۰/۵
۱۶	<p>بنا به توصیه مقام معظم رهبری <small>علیه‌السلام</small> برای حل مشکلات اقتصادی کشور باید سیاست اقتصاد مقاومتی را در پیش بگیریم. منظور از اقتصاد مقاومتی چیست؟ (دو مورد)</p> <p>بخش اختیاری (دانش‌آموز عزیز: لطفاً در این بخش دو فصل را به دلخواه انتخاب کنید و فقط به سؤال‌های همان دو فصل پاسخ دهید).</p> <p>فصل اول</p>			۱
۱	<p>کدام یک از سال‌های زیر روزهای بیشتری در تقویم دارد؟</p> <p>☐ (۱) سال خورشیدی</p> <p>☐ (۲) سال رسمی</p> <p>☐ (۳) سال کیبسه</p> <p>☐ (۴) سال واقعی</p>			۰/۵
۲	چگونه ممکن است اذان ظهر در شمال و جنوب ایران در دو شهر متفاوت، در یک زمان پخش شود؟			۱
۳	<p>طول و عرض جغرافیایی نقاط را با توجه به شکل زیر بنویسید.</p> <p>نقطه A:</p> <p>نقطه B:</p> 			۱
۴	<p>فصل دوم</p> <p>انسان به چه علت چهره ناهمواری‌ها را تغییر می‌دهد؟</p>			۰/۵
۵	به نظر شما، برای حفاظت از اقیانوس‌ها که یکی از منابع مهم تأمین غذای انسان است، چه باید کرد؟ (دو راه‌حل پیشنهاد دهید).			۱
۶	<p>با توجه به کلمات داده‌شده، کلمه درست را در مقابل تعریف آن بنویسید. (یک مورد اضافه است).</p> <p>فلات - سنگ‌کره - وردسپهر</p> <p>الف) بخش خارجی کره زمین که حالت جامد دارد:</p> <p>ب) هر چه از سطح زمین بالاتر می‌رویم دمای هوا در این لایه کم می‌شود:</p>			۱

مطالعات اجتماعی	نوبت دوم: خرداد شهر تهران	مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	kheilisabz.com	شهرستان									
ردیف	آزمون شماره ۹			نمره									
	پایه نهم متوسطه اول												
۷	<p>فصل سوم</p> <p>برخی از طرفداران محیط زیست، استفاده از وسایل تزئینی که از عاج فیل ساخته می‌شود را تحریم کرده‌اند و آن‌ها را نمی‌خرند. یک دلیل بیاورید که کار آن‌ها درست است؟</p>												
۸	<p>سه گروه گردشگر می‌خواهند به سه زیست‌بوم متفاوت سفر کنند. با توجه به توضیحات، هر یک از این گروه‌ها چه زیست‌بومی را انتخاب کرده‌اند؟</p> <p>گروه اول: زیست‌بومی که پوشیده از یخ و برف است:</p> <p>گروه دوم: زیست‌بومی که دارای علفزار با درختان تک و منفرد است:</p> <p>گروه سوم: زیست‌بومی که دارای آب‌وهوای گرم و خشک و بارندگی بسیار کم است:</p>												
۹	<p>فصل چهارم</p> <p>درست یا نادرست بودن جمله زیر را مشخص کنید.</p> <p>تفاوت میزان موالید و میزان مرگ‌ومیر، رشد منفی جمعیت را نشان می‌دهد.</p> <p>☐ درست ☐ نادرست</p>												
۱۰	<p>جدول زیر را کامل کنید.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>گروه‌های مهاجر</th> <th>اجباری یا اختیاری</th> <th>داخلی یا خارجی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>مهاجرت افراد از شهر به روستا</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>مهاجرت مردم فلسطین به کشورهای همسایه</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				گروه‌های مهاجر	اجباری یا اختیاری	داخلی یا خارجی	مهاجرت افراد از شهر به روستا			مهاجرت مردم فلسطین به کشورهای همسایه		
گروه‌های مهاجر	اجباری یا اختیاری	داخلی یا خارجی											
مهاجرت افراد از شهر به روستا													
مهاجرت مردم فلسطین به کشورهای همسایه													
۱۱	<p>از بین عوامل نابرابری در جهان که در زیر آمده کدام یک جزء عوامل داخلی و کدام یک از علل خارجی نابرابری است؟</p> <p>الف) استعمار: (ب) فرهنگ و عادت‌های غلط: (پ) اشغال نظامی: (ت) نبود مدیریت صحیح:</p>												
۱۲	<p>فصل پنجم</p> <p>من کیستم؟ از صوفیان معروف زمان خود بودم که پیروان و طرفداران زیادی داشتم، خانقاهم در اردبیل مورد توجه مردم بود:</p>												
۱۳	<p>چرا در عصر صفوی عالمان و اندیشمندان بزرگی پرورش یافته و آثار ارزشمند علمی و مذهبی بسیار نوشته شده است؟ (یک دلیل بیاورید.)</p>												
۱۴	<p>با توجه به اقدامات سیاسی - اقتصادی شاه‌اسماعیل، شاه‌تهماسب و شاه‌عباس، به نظر شما مردم ایران در دوره حکومت کدام یک از این شاهان، شرایط بهتری داشتند؟ (یک دلیل بیاورید.)</p>												
۱۵	<p>فصل ششم</p> <p>درست یا نادرست بودن جمله زیر را مشخص کنید.</p> <p>عباس‌میرزا دستور داد کتاب‌هایی را در موضوع تاریخ کشورهای اروپایی به فارسی ترجمه کنند. ☐ درست ☐ نادرست</p>												
۱۶	<p>کدام یک از شاهان زیر به صلح و آسایش و آرامش مردم اهمیت داده و از ناامنی و شورش‌های داخلی جلوگیری می‌کرد؟</p> <p>☐ (۱) نادرشاه افشار ☐ (۲) کریم‌خان زند ☐ (۳) لطفعلی‌خان زند ☐ (۴) آقامحمدخان قاجار</p>												
۱۷	<p>به سؤالات زیر در ارتباط با نهضت تنباکو پاسخ دهید.</p> <p>الف) این امتیاز در زمان سلطنت کدام شاه قاجار به فرد انگلیسی واگذار شد؟</p> <p>ب) این قرارداد مورد اعتراض کدام روحانی شاخص قرار گرفت و وی چه اقدامی نسبت به آن انجام داد؟</p>												
۲۰	موفق باشید			جمع نمرات									

- ۱- الف) ← ۲ (۰/۲۵) ب) ← ۱ (۰/۲۵)
- ۲- موقعیت مکانی (۰/۵)
- ۳- الف) نادرست (۰/۲۵) (برخی از سیاره‌های خورشیدی، دارای قمر هستند.)
ب) نادرست (۰/۲۵) (سومین سیاره منظومه خورشیدی، زمین است)
پ) درست (۰/۲۵)
- ۴- گزینه «۲» ۳۶۵ روز و ۶ ساعت (۰/۲۵)
- ۵- نتایج حرکت وضعی: پدید آمدن شب و روز - اختلاف ساعت (یک مورد) (۰/۲۵)
نتایج حرکت انتقالی: پیدایش فصل‌ها - پیدایش سال شمسی (۰/۲۵)
- ۶- انقلاب تابستانی (۰/۵)
- ۷- ۱۵ - مرکزی (۰/۵)
- ۸- گزینه «۲» اتمسفر (۰/۲۵)
- ۹- فشار زیاد آب - تاریکی - دمای کم در اعماق آب (ذکر دو مورد و هر مورد (۰/۵))
- ۱۰- بهره‌برداری از معدن - ساخت سد - ساخت تونل و جاده (هر مورد (۰/۵))
- ۱۱- ذوب شدن یخ‌های قطبی - بالآمدن آب دریا - به زیر آب رفتن نواحی سواحل و جزیره‌ها - وقوع خشکسالی در نواحی گرم و خشک (ذکر دو مورد و هر مورد (۰/۵))
- ۱۲- نادرست. دو عنصر «دما» و «بارش» بر نوع و میزان پوشش گیاهی اثر می‌گذارند. (۰/۲۵)
- ۱۳- الف) ← تایگا (۰/۲۵)
- ب) ← ساوان (۰/۲۵)
- پ) ← جنگل‌های بارانی استوایی (۰/۲۵)
- ت) ← توندرا (۰/۲۵)
- ۱۴- ۱) فعالیت‌های صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه‌ها (۰/۵)
۲) مصرف‌گرایی و تولید انبوه زباله (۰/۵)
- ۱۵- در مهاجرت اجباری، افراد بدون میل خود و به دلایلی چون قحطی، خشکسالی و دیگر حوادث طبیعی و یا جنگ‌ها و درگیری‌های سیاسی مجبور به ترک محل زندگی خود می‌شوند. (۱/۵) مانند مهاجرت اجباری مردم فلسطین از سرزمین‌های اشغالی یا مهاجرت گروهی از افغان‌ها یا عراقی‌ها به کشورهای همسایه به دلیل جنگ و اشغال نظامی کشورشان. (ذکر یک مورد (۰/۵))
- ۱۶- اشغال نظامی کشورها یا دخالت در امور داخلی آن‌ها به شیوه‌های مختلف - جلوگیری از استقلال سیاسی و اقتصادی آن‌ها (هر مورد (۰/۵))
- ۱۷- گزینه «۳» شاه‌اسماعیل (۰/۲۵)
- ۱۸- شاه‌اسماعیل اول صفوی (۰/۵)
- ۱۹- گزینه «۳» شاه‌عباس اول (۰/۲۵)
- ۲۰- یکپارچه‌بودن سرزمین ایران و وجود نظم و امنیت در سراسر کشور (هر مورد (۰/۵))
- ۲۱- جشن نوروز - جشن عید قربان - عید فطر و عید غدیر (ذکر دو مورد (۱))
- ۲۲- زندیه (۰/۵)
- ۲۳- الف) وکیل‌الرعا یا (۰/۵)
- ب) ترکمان‌چای (۰/۵)
- پ) نهضت تنباکو (۰/۵)
- ۲۴- زیرا امیرکبیر فرستادن دانشجویان به اروپا را کافی نمی‌دانست و تصمیم گرفت مدرسه‌ای به سبک مدارس اروپایی در ایران تأسیس کند تا تعداد بیشتری از ایرانیان علوم و فنون جدید را در داخل کشور بیاموزند. (۱)

۲- الف) ۲ (۵/۰) ب) ۱ (۵/۰)

۳- مقابله با قدرت روزافزون آلمان و متحدانش (۱)

۴- درست (۵/۰)

۵- الف) اگر آمریکایی‌ها در ایران مرتکب جرمی می‌شدند دادگاه‌های ایران حق رسیدگی به جرم آمریکایی‌ها را نداشتند.

ب) زیرا رژیم پهلوی فهمید که امام خمینی اهل سازش و سکوت نیست. (۱)

۶- ناامنی و اغتشاش - به راه انداختن جنگ‌های داخلی - خسارت به اموال عمومی و دارایی‌های مردم (۱)

۷- الف) نادرست (۵/۰) زبان گفتاری و نوشتاری ما، نقش **نمادی** دارند.

ب) درست (۵/۰)

۸- الف) دانش‌آموز بودن

ب) داشتن پشتکار، صبور بودن (۱)

۹- هنجار: شرکت در انتخابات (۵/۰)

ارزش: احترام به رقبا و نامزدهای دیگر (۵/۰)

۱۰-

(۵/۰)	گ	ن	ا	ه	← الف
(۵/۰)	آ	ر	ا	م	← ب
(۵/۰)	گ	ف	ت	و	← پ

۱۱- وقت گذاشتن برای گفت‌وگوی بین فرزندان و والدین - مشورت با مشاور در حضور والدین و فرزندان (۱)

۱۲-

(۵/۰)	رهبری	بر پایه ← ولایت فقیه	مهم‌ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی ایران
(۵/۰)	مهم‌ترین وظایف	تعیین سیاست‌های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آن	
(۵/۰)		فرماندهی کل نیروهای مسلح	
		عفو یا تخفیف مجازات محکومان	

ذکر دو مورد از وظایف رهبری برای پاسخ این سؤال کافی است.

۱۳- حقوق: برخورداری از عدالت قضایی - برخورداری از عدالت قانونی - برخورداری

از رفاه و تأمین اجتماعی (۵/۰)

تکالیف: رعایت قوانین و مقررات - همکاری با دولت - پرداخت مالیات و عوارض -

حفظ و تقویت اقتدار کشور (۵/۰)

۱۴- گزینه «۴» بستن کامل و درست شیرهای آب‌خوری بعد از استفاده (۵/۰)

۱۵- گزینه «۳» رفع نیازهای ضروری (۵/۰)

۱۶- ۱) کم‌ترین اتلاف هزینه را داشته باشیم (۵/۰)

۲) روی پای خود بایستیم (۵/۰)

واز تولید ملی حمایت کنیم، از اسراف بپرهیزیم، از منابع و امکانات حداکثر استفاده را ببریم.

بخش اختیاری

۱- گزینه «۳» سال کیسه (۵/۰)

۲- زمانی که دو شهر بر روی یک نصف‌النهار قرار گرفته باشند. (۱)

۳- نقطه A: ۴۰ درجه شمالی

نقطه B: ۴۵ درجه شرقی (۱)

۴- برای رفع نیازهای خود (۵/۲۵) و بهره‌برداری از محیط طبیعی (۵/۲۵)

۵- الف) کنترل صید ماهی با وضع قوانین

ب) جلوگیری از آلودگی آب‌ها و ایجاد مناطق حفاظت‌شده (۱)

آزمون شماره ۹ (نوبت دوم)

بخش اجباری

سرنگونی دولت مصدق (۵/۰)

۱- گزینه «۳»

۶- الف) سنگ کره (ب) وردسپهر (۱)

۷- با این کار از کاهش این جانوران جلوگیری می‌شود.

از سودجویی افراد جلوگیری می‌شود و زیست‌بوم‌ها حفظ می‌شوند. (۱)

۸- گروه اول: توندرا گروه دوم: ساوان گروه سوم: بیابان (۱/۵)

۹- نادرست. تفاوت میزان مولید و میزان مرگ‌ومیر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد. (۰/۵)

۱۰- (۱)

گروه‌های مهاجر	اجباری یا اختیاری	داخلی یا خارجی
مهاجرت افراد از شهر به روستا	اختیاری	داخلی
مهاجرت مردم فلسطین به کشورهای همسایه	اجباری	خارجی

۱۱- الف) خارجی (۰/۲۵) ب) داخلی (۰/۲۵)

پ) خارجی (۰/۲۵) ت) داخلی (۰/۲۵)

۱۲- شیخ صفی‌الدین اردبیلی (۰/۵)

۱۳- در این دوره مدارس و کتابخانه‌های بزرگی به دستور پادشاهان و مقام‌های کشور ساخته شد. (۱)

۱۴- در دوره شاه‌عباس - به دلیل یکپارچه‌بودن سرزمین ایران و وجود نظم و امنیت و گسترش تجارت داخلی و خارجی (۱)

۱۵- درست (۰/۵)

۱۶- گزینه «۲» کریم‌خان زند (۰/۵)

۱۷- الف) ناصرالدین‌شاه

ب) امتیاز انحصاری خرید و فروش توتون و تنباکوی ایران به یک فرد انگلیسی قرار گرفت. این امر موجب اعتراض آیت‌الله میرزا حسن شیرازی مرجع تقلید شیعیان در سامرا قرار گرفت و او استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد. (۱/۵)

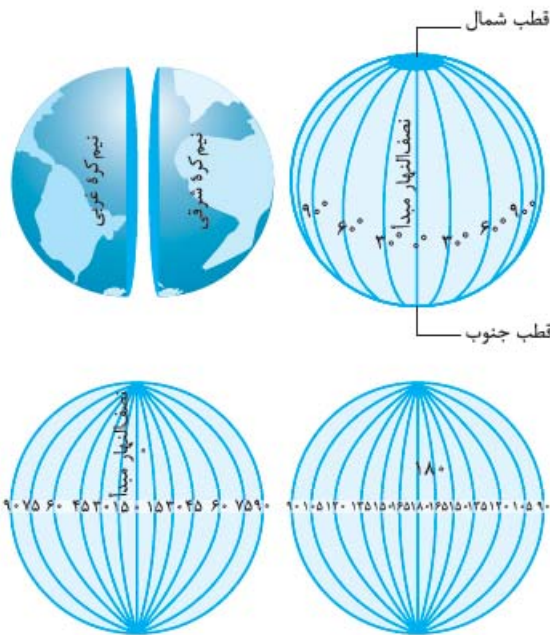

درس نامه

برای شب امتحان

نصف النهارها

به نیم دایره‌های فرضی که از قطب شمال تا قطب جنوب با طول مساوی کشیده شده‌اند، نصف النهار می‌گویند.
نصف النهارها از 0° تا 180° درجه غربی و از 0° تا 180° درجه شرقی هستند ← چون محیط زمین 360° درجه است.
نصف النهار مبدأ از رصدخانه «گرینویچ» در شهر لندن عبور می‌کند.

طول و عرض جغرافیایی (مختصات جغرافیایی)

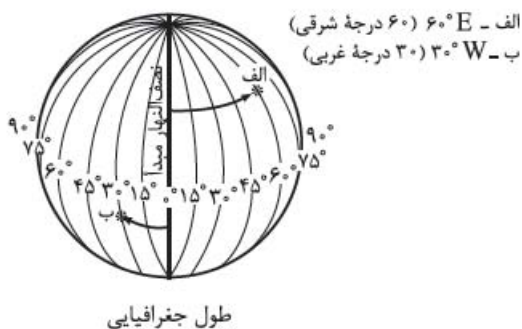
هر نقطه از کره زمین بر روی یک مدار و یک نصف النهار مشخص قرار دارد که مختصات جغرافیایی آن نقطه را مشخص می‌کند.

طول جغرافیایی: فاصله هر مکان به روی کره زمین با نصف النهار مبدأ بر حسب درجه.

چگونگی پیدا کردن طول جغرافیایی

برای پیدا کردن طول جغرافیایی ابتدا با کشیدن یک نیم دایره در مرکز کره زمین، آن را به ۲ نیم کره شرقی و غربی تقسیم می‌کنیم. این نیم دایره نصف النهار مبدأ و صفر درجه است. هر چه از این دایره به سمت شرق و یا غرب برویم، طول جغرافیایی افزایش پیدا می‌کند. (0° تا 90° درجه)

علائم اختصاری طول جغرافیایی:
غربی: W
شرقی: E

طول جغرافیایی

درس ۱

زمین، مهد زیبای انسان‌ها

جایگاه زمین در کیهان

زمین ما سومین سیاره و بخش کوچکی از منظومه خورشیدی است.

منظومه خورشیدی

این منظومه، یک ستاره به نام خورشید و مقدار زیادی اجرام آسمانی دیگر دارد. تمام این اجرام آسمانی در مدارهای پیرامون خورشید می‌چرخند. برخی از سیاره‌های خورشیدی، قمرهایی دارند که به دور این سیاره می‌چرخند. این ستاره در مرکز منظومه خورشیدی قرار دارد و سرچشمه اصلی زندگی بر روی زمین است.

سیاره‌های منظومه خورشیدی

منظومه خورشیدی دارای ۸ سیاره است که آن‌ها را به ۲ گروه تقسیم می‌کنیم:

- سیاره‌های درونی: نزدیک به خورشید، جنس و سطوح: سنگی و جامد، تعداد قمر: کم
- سیاره‌های بیرونی: دورتر از خورشید، متشکل از گازهای مختلف، تعداد قمر: زیاد

دانشمندان عمر زمین و منظومه خورشیدی را $4/5$ میلیارد سال تخمین زده‌اند.

موقعیت مکانی

موقعیت مکانی یک پدیده یعنی مکان دقیق قرار گرفتن آن روی کره زمین. برای این که ما بتوانیم موقعیت یک پدیده را بر روی کره زمین مشخص کنیم، باید مدارها و نصف النهارها را بشناسیم.

نکته: مساحت کره زمین 510 میلیون کیلومتر مربع است.

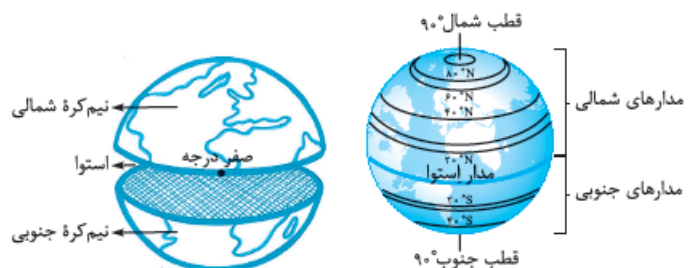
مدارها

به دایره‌هایی فرضی که با موازات استوا رسم شده‌اند، مدار می‌گویند. مدارها از 0° تا 90° درجه شمالی یا جنوبی تقسیم‌بندی شده‌اند.

هر چه به قطب شمال (مدار 90° شمالی) و هر چه به قطب جنوب (مدار 90° جنوبی) نزدیک شویم، این دایره‌ها کوچک‌تر می‌شود.

● پاره‌ها یا یارتون باشه مدار استوا (مدار مبدأ) هفتر دره است.

مدار استوا: به دایره فرضی که زمین را به دو نیم کره شمالی و جنوبی تقسیم می‌کند، مدار استوا می‌گویند.

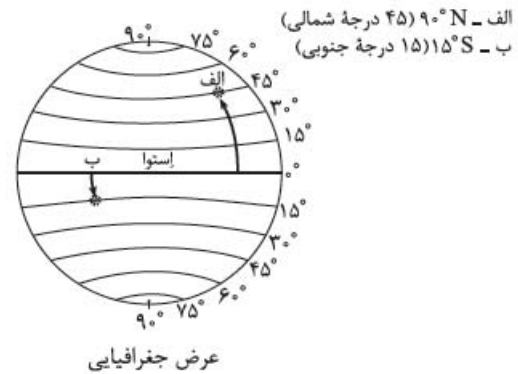

فاصله هر مکان به روی کره زمین با مدار استوا برحسب درجه.

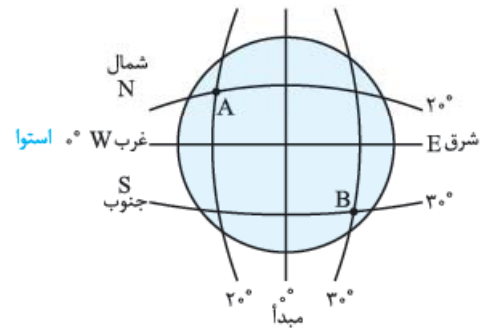
چگونگی پیدا کردن عرض جغرافیایی

برای پیدا کردن عرض جغرافیایی ابتدا یک دایره فرضی به دور کره زمین می کشیم که آن را به ۲ نیم کره شمالی و جنوبی تقسیم کند. دایره فرضی مدار استوا یا مبدأ، صفر درجه است؛ پس هر چه از این مبدأ به سمت شمال یا جنوب برویم، عرض جغرافیایی افزایش پیدا می کند (۰ تا ۹۰ درجه).

علائم اختصاری عرض جغرافیایی
 شمالی: N
 جنوبی: S

تمرین: مختصات جغرافیایی نقاط A و B را مشخص کنید.

مختصات جغرافیایی A: غرب ۲۰°W، شمال ۲۰°N
 مختصات جغرافیایی B: شرق ۲۰°E، جنوب ۳۰°S

استفاده از ماهواره‌ها در تعیین موقعیت

از گذشته، مردم به دنبال استفاده از ابزارهایی بودند تا با آن‌ها بتوانند مسیر مشخصی را برای رسیدن به مقصد خود پیدا کنند. این ابزار و وسایل ردیابی در طول زمان تغییرات زیادی داشته و مدام به روز شده است.

- استفاده از ستارگان
 - استفاده از اسطرلاب
 - کشیدن نقشه‌های اولیه
 - استفاده از قطب‌نماها
- ابزارها و روش‌های مسیریابی در گذشته

روش‌های مسیریابی امروزه ← استفاده از ناوبری ماهواره‌ای
 روش ناوبری ماهواره‌ای، روش جدیدی است که در آن از چندین ماهواره برای ارائه موقعیت و جهت جغرافیایی و مسیر حرکت استفاده می‌شود.

نکته: مبنای کار سیستم‌های ماهواره‌ای، امواج رادیویی است که بین ماهواره و گیرنده‌های مختلف رد و بدل می‌شود.

درس ۲

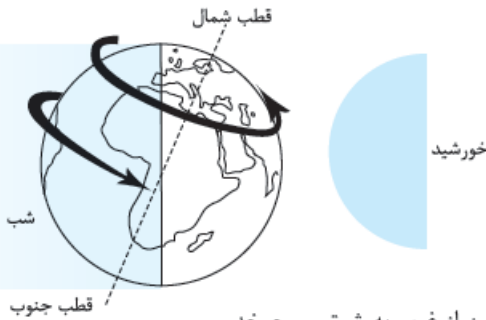
حرکات زمین

حرکت وضعی زمین

زمین در هر ۲۴ ساعت (یک شبانه‌روز)، یک‌بار به دور محور خود می‌چرخد. به این حرکت زمین، حرکت وضعی می‌گوییم.

حرکت ظاهری خورشید

خورشید همواره ثابت است. با چرخش زمین به دور خود همواره نیمی از آن مقابل خورشید قرار می‌گیرد و روشن می‌شود (روز است) و نیم دیگر در تاریکی است (شب است). در این حالت ما فرض می‌کنیم که خورشید در حال چرخش و حرکت است؛ ولی این جابه‌جایی یا حرکت خورشید در آسمان حرکت ظاهری است.

زمین از غرب به شرق می‌چرخد.

اختلاف زمان در مناطق مختلف زمین

نتیجه حرکت وضعی زمین
 پدید آمدن شب و روز
 اختلاف ساعت

ساعت واقعی: ساعت واقعی بر مبنای موقعیت خورشید در آسمان مشخص می‌شود. به طور مثال وقتی خورشید درست روی نصف‌النهار مبدأ قرار می‌گیرد، در همه شهرهایی که بر روی این نصف‌النهار قرار دارند (از شمال اروپا تا جنوب آفریقا) هنگام ظهر است.

ساعت رسمی: در قرن ۱۹ میان کشورها توافق شد که به جای ساعت واقعی از ساعت رسمی استفاده شود.

چگونگی محاسبه ساعت رسمی

گفتیم برای این‌که زمین یک بار به دور خود (یا ۳۶۰°) بچرخد، ۲۴ ساعت زمان لازم دارد. حالا اگر ۳۶۰° محیط کره زمین را به ۲۴ قاج تقسیم کنیم، هر یک از این قاج‌ها ۱۵° پهنای خواهد داشت. هر ۱۵° = یک ساعت → ۳۶۰ ÷ ۲۴ = ۱۵

نکته: هر چه به سمت شرق کره زمین برویم، ساعت خود را به جلو می‌کشیم و هر چه به سمت غرب می‌رویم، ساعت را به عقب می‌کشیم.

حرکت انتقالی زمین

به یک دور چرخش کامل زمین به دور خورشید، حرکت انتقالی می‌گوییم.

پس حرکت زمین در منظومه خورشیدی به ۲ صورت است:

- ۱- حرکت وضعی: زمین به دور محور خودش می‌چرخد و ۲۴ ساعت زمان می‌برد.
- ۲- حرکت انتقالی: زمین به دور خورشید می‌چرخد و یک سال (۳۶۵ روز و ۶ ساعت) زمان می‌برد.

سال کبیسه: یک دور گردش کامل زمین به دور خورشید به طور دقیق ۳۶۵ روز و ۶ ساعت زمان می‌برد؛ اما در تقویم‌های رسمی، هر سال را ۳۶۵ روز در نظر می‌گیریم. برای جبران کسری ۶ ساعت‌ها، هر چهار سال، یک روز به سال اضافه می‌کنیم و آن سال ۳۶۶ روز می‌شود. سال ۳۶۶ روزه را کبیسه می‌گوییم که هر چهار سال یک بار اتفاق می‌افتد.

روز ۳۶۶ = ۱ + ۳۶۵ روز → ساعت ۲۴ × ۶ =

پیدایش فصول

حرکت انتقالی زمین، موجب فصل‌ها می‌شود.
فصل تابستان ← آغاز با انقلاب تابستانی
فصل زمستان ← آغاز با انقلاب زمستانی
فصل بهار و پاییز ← آغاز با زمان اعتدالین

انقلاب تابستانی

در اول تیرماه که طولانی‌ترین روز در نیم‌کره شمالی است، فصل تابستان آغاز می‌شود.
خورشید در نیم‌کره شمالی در اول تیرماه
● به مدار رأس‌السرطان به طور عمودی می‌تابد.
● منطقه وسیعی از کره زمین را در معرض نور خود قرار می‌دهد.
نتیجه طول روزها از شب‌ها بیشتر می‌شود.

انقلاب زمستانی

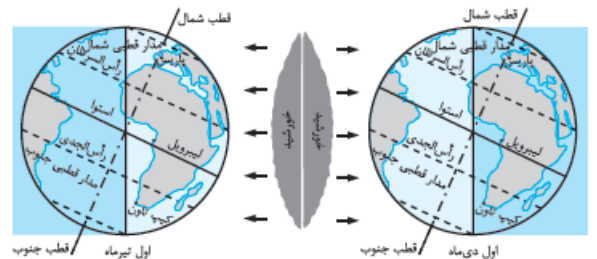
در اول دی‌ماه که کوتاه‌ترین روز در نیم‌کره شمالی است، فصل زمستان آغاز می‌شود.
خورشید در نیم‌کره شمالی در اول دی‌ماه:
● در نیم‌کره جنوبی خورشید به مدار رأس‌الجدی به طور عمود می‌تابد.
● در نیم‌کره شمالی بخش کم‌وسعت‌تری از کره زمین در معرض تابش نور خورشید قرار می‌گیرد.

نتیجه طول روزها از شب‌ها کوتاه‌تر می‌شود. (زمستان)

● بچه‌ها هواستون به وضعیت خورشید در هر دو نیم‌کره باشه. این‌که خورشید در کوم نیم‌کره په هالته دراره مهمه!

اعتدالین بهاری و پاییزی

در اول فصل بهار و اول فصل پاییز، طول شب و روز با هم برابر می‌شود؛ یعنی مسیری را که منطقه روشن زمین می‌پیماید با مسیر منطقه تاریک برابر است.

درس ۳

چهارمین فصل

چهار محیط زمین

سیاره زمین از ۴ محیط تشکیل شده است:

۱- سنگ‌کره (لیتوسفر)	بخش خارجی کره زمین یا پوسته آن که حالت جامد دارد و از سنگ و خاک تشکیل شده است.
۲- آب‌کره (هیدروسفر)	شامل آب‌های زیرزمینی، سطحی، یخچال‌ها و نزولات جوی است؛ مانند: اقیانوس‌ها، دریاچه‌ها و رودها.
۳- هواکره (اتمسفر)	شامل گازهایی است که دور تا دور زمین قرار دارند.
۴- زیست‌کره (بیوسفر)	از ترکیب سه محیط سنگ‌کره، آب‌کره و هواکره، محیطی تشکیل می‌شود که ما در آن زندگی می‌کنیم.

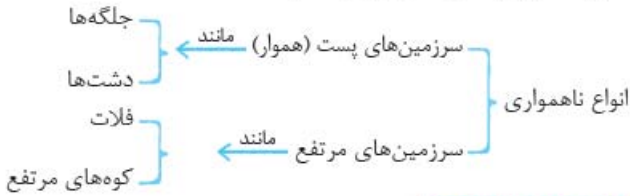
● بچه‌ها این محیط‌ها رو به هر دو اسم فقط کنید. مثلاً بدونید که لیتوسفر همون سنگ‌کره است.

خشکی‌ها

وسعت خشکی‌های زمین خشکی ۲۹٪
نسبت به آب‌ها کم است. آب ۷۱٪ ← بیشتر آب‌ها در نیم‌کره جنوبی است.

ناهمواری‌ها

شکل ناهمواری‌ها در سطح زمین متفاوت است.

سرزمین‌های پست

جلگه‌ها و دشت‌ها سرزمین‌های پستی هستند که در کنار دریاها و یا امتداد رودهای بزرگ تشکیل می‌شدند.

سرزمین‌های مرتفع

فلات‌ها سرزمین‌های نسبتاً هموار و مرتفع‌اند که از اطراف به سرزمین‌های کم‌ارتفاع و پست منتهی می‌شود. ← فلات تبت بلندترین فلات جهان است. کوه‌ها را با توجه به ارتفاع و شکل دره‌های آن‌ها به ۲ گروه تقسیم می‌کنیم:

کوه‌های مرتفع (جوان)	کوه‌های کم‌ارتفاع	ویژگی‌ها
قله‌های نوک‌تیز	قله‌های گنبدی‌شکل	
شیب تند دامنه‌ها	شیب ملایم دامنه‌ها	
دره‌های تنگ و V شکل	دره‌های باز و U شکل	

● بچه‌ها ویژگی‌ها را خوب فقط کنید و هواستون باشه اشتباه نگیرید یا هم معمولاً از شون سوال میار.

علت تغییر شکل ناهمواری‌ها

عوامل پیدایش و تغییر شکل ناهمواری‌ها

- ۱ عوامل طبیعی الف عوامل درونی ب عوامل بیرونی
- ۲ عوامل انسانی

عوامل انسانی

انسان‌ها برای رفع نیاز خود و بهره‌برداری از محیط طبیعی چهره ناهمواری‌ها را تغییر می‌دهند؛ مانند: راه‌سازی، سدسازی، کشاورزی، استخراج معادن و ...

درس ۴

آب فراوان، هوای پاک

پنج مجموعه‌آبی بزرگ

آب‌کره یا هیدروسفر شامل تمام آب‌های موجود در سطح زمین می‌شود؛ مانند: اقیانوس‌ها، دریاها، دریاچه‌ها و ...

- ۱ اقیانوس منجمد شمالی
- ۲ اقیانوس منجمد جنوبی
- ۳ اقیانوس آرام: پهناورترین و عمیق‌ترین اقیانوس
- ۴ اقیانوس اطلس
- ۵ اقیانوس هند